

Toetsingsadvies
over de inhoud van het milieu-
effectrapport Uitbreiding Eems-
centrale met gasgestookte
eenheden EC 95/96

14 mei 1991

Aan het College van Gedeputeerde
Staten van de provincie Groningen
Postbus 610
9700 AP GRONINGEN

uw kenmerk
91/4069/c/11/02, MC.

uw brief
14 maart 1991

ons kenmerk
U595-91/KI/nm/285-53

onderwerp
toetsingsadvies MER Uitbreiding Eemscen-
trale met gasgestookte eenheden EC 95/96

Utrecht,
14 mei 1991

Bijgaand bied ik u, overeenkomstig artikel 41z van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm), het toetsingsadvies aan van de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.). Dit toetsingsadvies is opgesteld met het oog op de besluitvorming waarvoor op uw gezag het milieu-effectrapport (MER) inzake de uitbreiding van de Eemscentrale met gasgestookte eenheden EC 95/96 door de n.v. EPON werd opgesteld.

Dit advies, opgesteld onder voorzitterschap van ondergetekende, omvat de toetsing van het MER in de vorm van kritische opmerkingen, aandachtspunten en aanbevelingen. Deze zijn bijeengebracht overeenkomstig de onderwerpen die volgens de Wabm en de op 20 februari 1990 door u vastgestelde richtlijnen voor het MER, tenminste in het MER behandeld moeten worden.

Naar de mening van de Commissie voor de m.e.r. bevat het MER over het geheel genomen voldoende informatie om de besluiten te kunnen nemen over de vergunningaanvragen, die samen met het MER zijn ingediend.

Voor de inhoud van het advies verwijs ik kortheidshalve naar de samenvatting, waarin de belangrijkste aandachtspunten uit het advies zijn bijeengebracht.

Daarnaast vraag ik uw aandacht voor het volgende.

In het MER wordt, op basis van de kosten, katalytische denitrificatie afgewezen. Het verdient overweging om, rekening houdend met verdere verscherping van normen, in het ontwerp van de voorgestelde eenheden ruimte voor toepassing van katalytische denitrificatie te reserveren. In enkele delen van de Verenigde Staten is reeds ervaring opgedaan met de toepassing van selectieve katalytische reductie bij gasturbines.

Toepassing van restwarmte van de Eemscentrale is in het MER slechts summier behandeld. Mede door de locatiekeuze voor de Eemscentrale is nuttige toepassing van

Toetsingsadvies over de inhoud
van het milieu-effectrapport
uitbreiding Eemscentrale
met gasgestookte eenheden
EC 95/96

Advies op grond van artikel 41z, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne over de inhoud van het milieu-effectrapport uitbreiding Eemscentrale, met gasgestookte eenheden EC 95/96;

uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van Groningen door de Commissie voor de milieu-effectrapportage, namens deze,

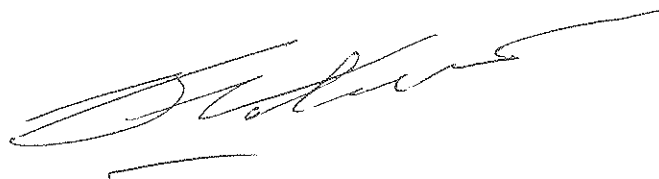
de werkgroep m.e.r. uitbreiding Eemscentrale,

de secretaris

de voorzitter

drs. R.L.J.M. Klerks

ir. K.H. Veldhuis

Utrecht, 14 mei 1991

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
SAMENVATTING	1
1. INLEIDING	3
2. TOETSING OP HOOFDLIJNEN	5
3. TOETSING OP ONDERDELEN VAN HET MER	7
3.1 Vorm en presentatie	7
3.2 Probleemstelling en doel	7
3.3 De voorgenomen activiteit en de alternatieven	8
3.4 Te nemen en eerder genomen besluiten	9
3.5 De bestaande toestand van het milieu en de te verwachten ontwikkeling van het milieu	9
3.6 Beschrijving van de gevolgen voor het milieu	10
3.6.1 Waterverontreiniging	10
3.6.2 Luchtverontreiniging en deposities	12
3.7 Vergelijking van de alternatieven	12
3.8 Leemten in kennis en evaluatie achteraf	12
3.9 Samenvatting van het MER	13

Bijlagen

1. Brief van het college van Gedeputeerde Staten van Groningen, kenmerk 91/40-69/c/11/02, MC
2. Tekst van de openbare bekendmaking in de staatscourant d.d. 14 maart 1991
3. Projektgegevens
4. Lijst van inspraakreacties

SAMENVATTING

Het milieu-effectrapport van de N.V. Electriciteits-Productiemaatschappij Oost- en Noord-Nederland (N.V. EPON) te Zwolle over de voorgenomen uitbreiding van de Eemscentrale met gasgestookte eenheden EC 95/96 geeft een volledig beeld van de relevante milieu-effecten van het voornemen en de alternatieven. Het MER bevat over het geheel genomen voldoende informatie om de besluiten te kunnen nemen over de vergunningaanvragen die samen met het MER zijn ingediend.

De leesbaarheid van het MER is redelijk; de leesbaarheid van de beschrijvingen van het watersysteem had verbeterd kunnen worden door het gebruik van bijlagen.

In het MER wordt weinig aandacht geschonken aan de motivering van de wijziging van de uitvoering van het voornemen (1700 MWe te installeren capaciteit in plaats van de in de startnotitie en in de richtlijnen genoemde 1200 MWe).

In het MER worden de consequenties van verschillende soorten gasgestookte eenheden correct beschreven.

Het MER geeft over het algemeen een volledig en overzichtelijk beeld van het voornemen.

De keuze van de alternatieven wordt voor het merendeel niet beargumenteed vanuit de milieu-effecten van de activiteit. De mogelijkheden tot NO_x-vermindering zijn weinig diepgaand uitgewerkt.

Ten aanzien van het meest milieu-vriendelijke alternatief wordt in dit toetsingsadvies opgemerkt dat chlorering hiervan geen onderdeel zou mogen uitmaken.

Daarnaast zou het nuttig gebruik van de restwarmte wel onderdeel van dit alternatief moeten uitmaken.

De Commissie plaatst een aantal kanttekeningen bij de beschrijving van de bestaande toestand van het watersysteem. In het MER wordt onvoldoende aandacht geschonken aan de verbanden tussen de fysisch/chemische componenten en de biologische componenten van het watersysteem en aan de doorwerking in de voedselketen.

De relatie van de gepresenteerde informatie over het watersysteem met de voorgenomen activiteit wordt niet altijd voldoende gelegd. Ook wordt het belang van het effect niet altijd juist geschat.

Bij de fysische beschrijving had een beschouwing moeten worden opgenomen over verblijftijden in (delen van) het Eems-Dollard estuarium, om een schatting te kunnen geven van de effecten van de centrale op het watersysteem.

De vergelijking van de alternatieven is voldoende breed van opzet. De effecten van chlorering blijven echter buiten beschouwing.

Tot slot vraagt de Commissie in dit advies specifiek aandacht voor het te zijner tijd toepassen van de resultaten van het onderzoek naar de

1. INLEIDING

De N.V. Electriciteits-Productiemaatschappij Oost- en Noord-Nederland (N.V. EPON) te Zwolle is voornemens de Eemscentrale op het industrieterrein van de Eemshaven in de gemeente Hefshuizen uit te breiden.

In het Electriciteitsplan 1991-2000 is de uitbreiding van de Eemscentrale met 1200 MWe gasgestookt basislastvermogen opgenomen.

Voor de levering van het aardgas is met de Noorse firma STATOIL een contract gesloten, met een vaste afnameverplichting. Om onder alle omstandigheden aan deze afnameverplichting te kunnen voldoen is een aanzienlijke reservecapaciteit noodzakelijk. Het totaal te installeren vermogen zal daarom 1700 MWe bedragen.

Ten behoeve van de besluitvorming met betrekking tot het verlenen van de betreffende milieuvergunningen wordt de procedure van milieu-effectrapportage (m.e.r.) gevolgd. Het gaat om vergunningen die nodig zijn op grond van de Hinderwet, de Wet inzake de luchtverontreiniging en de Wet geluidhinder. Het College van Gedeputeerde Staten van Groningen is bevoegd te besluiten deze vergunningen te verlenen.

Daarnaast is ook een vergunning nodig op grond van de Wet verontreiniging oppervlaktewateren. De Minister van Verkeer en Waterstaat, i.c. de hoofdingenieur-directeur van de Rijkswaterstaat in de directie Groningen, heeft de bevoegdheid te besluiten deze vergunning te verlenen.

De m.e.r.-procedure is gestart op 17 november 1989. De richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) zijn vastgesteld op 20 februari 1990, mede op grond van het advies van de Commissie voor de m.e.r., uitgebracht op 12 januari 1990. Het MER werd op 15 januari 1991 door de initiatiefnemer ingediend bij het bevoegd gezag. Het werd tezamen met de vergunningaanvragen vanaf 15 maart 1991 ter visie gelegd (zie bijlage 2).

Per brief van 14 maart 1991 (zie bijlage 1) werd de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen over het MER.

In dit advies geeft de Commissie een oordeel over de kwaliteit van het MER, mede ten behoeve van de besluitvorming. Meer formeel gesteld, moet door de Commissie voor de m.e.r. worden beoordeeld in hoeverre is voldaan aan de in de Wabm gestelde regels voor de inhoud van het MER (art. 41j), mede gelet op:

- . de door het bevoegd gezag gegeven richtlijnen voor het MER;
- . de eis dat het MER geen onjuistheden bevat (art. 41w, tweede lid Wabm).

Het voorliggende toetsingsadvies is opgesteld door de werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. die ook het advies inzake richtlijnen voor het MER heeft uitgebracht. De samenstelling van de werkgroep is gegeven in bijlage 3. De werkgroep vertegenwoordigt de Commissie en wordt verder in dit advies aangeduid als "de Commissie".

2. TOETSING OP HOOFDLIJNEN

Het MER van de EPON over de voorgenomen uitbreiding van de Eemscentrale met gasgestookte eenheden EC 95/96 is volledig in de zin dat nage-
noeg alle relevante milieu-effecten wel ergens aan bod komen.

De leesbaarheid met betrekking tot het watersysteem (met name van
hoofdstuk 5 en 6) had verbeterd kunnen worden door het gebruik van
bijlagen. Een aantal beschouwingen wordt niet doorvertaald naar de be-
tekenis voor het Eems-Dollard estuarium en de voorgenomen activiteit,
zodat de relevantie onduidelijk blijft.

Voor wat betreft luchtverontreiniging is het rapport goed opgezet,
helder gesteld en goed leesbaar.

Het aantal varianten is beperkt, omdat de keuze van de vestigings-
plaats en de aard van de brandstof al vastliggen. De hoeveelheid te
verstoken gas is al contractueel met de leverancier vastgelegd.

In het MER worden de consequenties van verschillende gasgestookte een-
heden correct beschreven. De keuze voor STEG-eenheden is goed gemoti-
veerd. De NO_x-uitwerp voldoet aan de norm welke in het SEP-convenant
is overeengekomen.

Ondanks de tekortkomingen van het MER met betrekking tot de invloeden
op het watersysteem kan door een deskundige toch een redelijk oordeel
over de milieu-effecten van de voorgenomen activiteit en de alterna-
tieven gegeven worden. De Commissie is van mening dat het MER over het
geheel genomen voldoende informatie over de in de richtlijnen gevraag-
de milieu-aspecten bevat om de besluiten te kunnen nemen over de ver-
gunningaanvragen die samen met het MER zijn ingediend.

Daarnaast wordt evenwel het volgende opgemerkt.

De relatie van de gepresenteerde informatie met de voorgenomen activi-
teit wordt niet altijd voldoende gelegd. Ook wordt het belang van het
effect niet altijd juist geschat.

Bij de fysische beschrijving is het bijvoorbeeld van belang een be-
schouwing te wijden aan verblijftijden van het water in (delen van)
het estuarium. Kennis van verblijftijden is noodzakelijk om een schat-
ting te geven van de effecten van de centrale met betrekking tot de
visstand en met betrekking tot chlorering (zie paragraaf 3.6 van dit
advies).

Het MER presenteert onjuiste analyses door het ontbreken van voldoende
proceskennis van getijdesystemen, zoals ten aanzien van het effect van
opwarming op de zuurstofhuishouding. In een aantal gevallen is de keu-
ze van de coëfficiënten eenzijdig.

Bij het lezen van het MER wordt het slechts geleidelijk aan duidelijk
dat de voorgenomen activiteit anders wordt uitgevoerd dan in de start-
notitie en in de richtlijnen is aangegeven. Was eerst nog sprake van

3. TOETSING OP ONDERDELEN VAN HET MER

3.1 Vorm en presentatie

De leesbaarheid met betrekking tot het watersysteem (met name van hoofdstuk 5 en 6) had verbeterd kunnen worden door meer gebruik te maken van bijlagen. Niet alle beschouwingen zijn even relevant voor de ontwikkeling van de conclusies. Zo zijn de paragrafen 5.4.2 en 5.4.3 deels irrelevant en eindigen veel paragrafen van hoofdstuk 6 zonder duidelijke conclusie.

Er is een verschil tussen de bedrijfsgegevens voor het MER en voor de vergunningaanvragen als gevolg van het uitgaan van verschillende bedrijfsomstandigheden. Als gevolg daarvan verschillen op een aantal punten de rookgasgegevens (bijv. rookgastemperaturen en zuurstofgehalte), alsook de NO_x-uitworp.

3.2 Probleemstelling en doel

Artikel 41j, lid 1, onder a van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: "*een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd.*"

De probleemstelling en het doel zijn (hoewel een gedeelte in hoofdstuk 3 Voorgenomen activiteit en alternatieven wordt behandeld) goed omschreven.

Hierbij kan het volgende worden opgemerkt.

In het MER worden de consequenties van verschillende soorten gasgestookte eenheden correct beschreven. De keuze voor STEG-eenheden is goed gemotiveerd. Wel is het zo dat de veel lagere NO_x-productie bij Combi-bedrijf dan bij een STEG-installatie een argument zou kunnen zijn om al in tabel 2.2.1 een STEG-alternatief met katalytische NO_x-reductie als vergelijking op te nemen. Overigens voldoet de NO_x-uitworp bij een STEG-installatie aan de norm welke in het SEP-convenant is overeengekomen.

In het MER wordt de verwachte NO_x-uitworp van 45 g/GJ niet nader gemotiveerd. Het is onduidelijk welke NO_x-emissie met het gekozen systeem en met de huidige stand van de techniek kan worden bereikt. Daarnaast zou ook water- of stoominjectie een toepasbaar alternatief voor emissie-reductie kunnen zijn. Hier wordt in het MER niet op ingegaan.

Toegevoegd had kunnen worden dat de belangrijkste milieu-effecten op het watersysteem (opwarming, chemische verontreiniging ten gevolge van chlorering, baggeren/storten, mechanische schade aan organismen door afzeven of passage door het koelsysteem) bij de geldende richtlijnen ten aanzien van koelwater positief gerelateerd zijn aan het koelwater-debiet of aan de grootte van de thermische lozing.

De conclusie dat de keuze van een meest milieu-vriendelijk alternatief niet objectief mogelijk is, wordt door de Commissie gedeeld, omdat aan ieder van de in beschouwing genomen alternatieven ook negatieve aspecten zijn verbonden.

Naar het oordeel van de Commissie zou bij het meest milieu-vriendelijke alternatief geen chlorering mogen worden toegepast. Daarnaast zou het nuttig gebruik van de restwarmte wel onderdeel van dit alternatief moeten uitmaken. Deze optie is in het MER alleen aangestipt en als op dit moment niet realiseerbaar terzijde geschoven.

3.4. Te nemen en eerder genomen besluiten

Artikel 41j, lid 1, onder c van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

Naar het oordeel van de Commissie wordt in het MER voldoende duidelijk uiteengezet voor welk besluit het MER is opgesteld en welke besluiten nog moeten worden genomen teneinde het voornemen te kunnen realiseren. Ten aanzien van eerder genomen besluiten welke randvoorwaarden opleggen aan het voornemen kan het volgende worden opgemerkt:

- de algemene milieukwaliteitsdoelstelling (AMK) geldt voor zoet water; de beheerder van een zoet/zout overgangsgebied kan de AMK eventueel van toepassing verklaren, maar de AMK geldt beslist niet in het algemeen voor zoute wateren;
- uit de besluiten, zoals beschreven op blz. 4.9 en 4.10 van het MER, is op te maken dat chlorering met de best beschikbare technieken moet worden voorkomen.

3.5 De bestaande toestand van het milieu en de te verwachten ontwikkeling van het milieu

Artikel 41j, lid 1, onder d van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."*

Ten aanzien van de beschrijving van de bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling daarvan in het geval de voorgenomen activiteit niet ondernomen wordt, merkt de Commissie op dat veel van de met betrekking tot het watersysteem gepresenteerde informatie onvoldoende relatie heeft met de voorgenomen activiteit. Bovendien wordt onvoldoende aandacht geschonken aan de verbanden tussen de fysisch/chemische componenten en de biologische componenten van het watersysteem en aan de doorwerking in de voedselketen. Hierdoor wordt

Het negatieve effect voor de zuurstofhuishouding in het Eems-Dollard estuarium zal waarschijnlijk wel klein zijn (ca. 1%), vanwege het feit dat slechts een gering deel van het estuarium wordt opgewarmd. De analyse in paragraaf 6.2.2.1 toont dit echter onvoldoende aan. Relatief belangrijke processen zijn vergeten (zoals de afname van reaeratie bij opwarming doordat de verzadigingsconcentratie daalt, terwijl reaeratie rechtevenredig is met het verschil tussen verzadigingsconcentratie en actuele concentratie). De prognose aan het einde van de paragraaf is foutief uitgevoerd. Dat temperatuurverhoging ook in de praktijk kan leiden tot aanmerkelijke verlaging van het zuurstofgehalte is aangetoond voor de Westerschelde.

De directe effecten van temperatuurverhoging op aquatische organismen zijn voldoende behandeld. De mechanische schade aan organismen (met name vis) bij passage of afzeven lijkt ernstig. Zoals reeds eerder gesteld ontbreekt een deugdelijke fysische analyse. Vooralsnog wordt de kans dat een waterdeeltje (of vis) uit de Eems-Dollard in het koelwatercircuit terecht komt, door de Commissie op ca. 5% geschat.

De effecten voor de avifauna en voor andere hogere dieren zijn waarschijnlijk klein, maar dit wordt wederom niet aangetoond vanwege de onvolledige doorvertaling naar hogere trofische niveau's en de niet-afdoende behandeling van de bagger(stort)problematiek en het afzeven van vis. Beiden kunnen aanleiding geven tot voedselreductie voor de hogere niveaus.

De acute effecten van aangroeibestrijding door temperatuurschok en chlorering worden afdoende beschreven. Een schatting van de mogelijke reductie van de effecten van deze maatregelen in het hoofd- en nevenkoelsysteem door mechanisch te reinigen en door het toepassen van mosselmonitoren en detectiebakken ontbreekt.

De conclusie dat door het chloreren van de nevenkoelsystemen geen waarneembare effecten optreden is onjuist. Hiervoor zijn twee redenen aan te geven:

- de concentratie van chloor in het hoofdkoelsysteem (.02 mg/l) kan acuut toxisch zijn⁴) en de kans dat organismen, die 's zomers in het Eems-Dollard estuarium voorkomen, daarmee in aanraking komen wordt vooralsnog op ca. 5% geschat;
- sublethale effecten van chloor, de gehalogeneerde vervolgproducten of de resulterende aminen buiten het koelwatercircuit zijn niet uitgesloten.

De gebruikte berekenings- en voorspellingsmethoden voor het waterdeel zijn eenvoudig. Dit volstaat bij voldoende kennis van het systeem. Echter met name bij de behandeling van de zuurstofhuishouding en het

4 GESAMP (IMO/FAO/UNESCO/WMO/WHO/IAEA/UN/UNEP joint group of experts on the scientific aspects of marine pollution) 1984. Thermal discharges in the marine environment. Rep. Stud. GESAMP, (24): 44 p.

het onderzoek naar de alternatieven voor het storten van de baggerspecie en chlorering. Bij de opstelling van het evaluatieprogramma dienen deze twee punten bijzondere aandachtspunten te vormen.

De vermelding van het ontbreken van voldoende inzicht in de achtergrondbelasting door Delfzijl en Emden in verband met de wijdmazigheid van het LMK was hier op zijn plaats geweest.

3.9 Samenvatting van het MER

Artikel 41j, lid 1, onder h van de Wabm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

De samenvatting van het MER geeft een evenwichtig en correct beeld van het MER. De diepgang is voldoende voor een "executive summary".

BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies
over de inhoud van het milieu-
effectrapport Uitbreiding Eems-
centrale met gasgestookte
eenheden EC 95/96

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 14 maart 1991, waarin de Commissie
in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

provincie groningen

provinciaal bestuur
van groningen

Postbus 610
9700 AP Groningen
Telex 53240 gncv nl
Fax 050-164933
Correspondentie uitsluitend richten aan
het postadres

Martiniekerkhof 12
Alg. tel.nr. 050-164911

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
ingekomen op :	15 MAART 1991
nummer :	773-91
doosnr :	258-36
kopie naar :	Hu / Sc

Aan Commissie voor de
MER
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Nr. 91/4069/c/11/02, MC.

Groningen, 14 MAART 1991

Behandeld door: M. van Nieuwenhuysen.
Telefoonnummer: 050-164356.

Bijlage(n) : 1.

Antwoord op:

Onderwerp : terinzagelegging MER en
vergunningaanvragen ingevolge
HW, WLW, WGH (nrs. 577, 92, 72)
en WVO: N.V. EPON.

Bijgaand doen wij u, in het kader van de gecoördineerde behandeling van de bovenvermelde vergunningaanvragen en het milieu-effectrapport (MER), een exemplaar van de kennisgeving van de terinzagelegging van de vergunningaanvragen en het MER toekomen.

Een exemplaar van het milieu-effectrapport hebben wij u 28 januari 1991 reeds toegezonden.

Overigens mogen wij u verwijzen naar de inhoud van de kennisgeving.

Gedeputeerde staten der
provincie Groningen:

, voorzitter.

, griffier.

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 52 d.d. 14 maart 1991

provincie groningen

kennisgeving

Uitbreiding Eemscentrale
N.V. Elektriciteits-Produktie Maatschappij Oost- en Noord Nederland (N.V. EPON) te Zwolle is voornemens de Eemscentrale, gelegen in de gemeente Eemsum (voorheen Hefshuizen), uit te breiden. De voorgenomen activiteit omvat de bouw van één of meerdere gasgestookte elektriciteitsproductie-eenheden met een gezamenlijk vermogen van circa 1200 Mwe.

Milieu-effectrapportage
De voorgenomen activiteit is m.e.r.-plichtig. Dit betekent dat alvorens de benodigde vergunningen ingevolge de Hinderwet, de Wet inzake de Luchtverontreiniging, de Wet Geluidhinder en de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren kunnen worden verleend, de effecten van de voorgenomen activiteit op het milieu in een milieu-effectrapport (MER) moeten worden onderzocht.

Procedure
Ingevolge artikel 2 en artikel 5a, eerste lid Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiëne coördineren gedeputeerde staten de vergunningenprocedure en de m.e.r.-procedure. N.V. EPON heeft, met inachtneming van de door gedeputeerde staten en de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat vastgestelde richtlijnen, een MER opgesteld. Het MER is, tezamen met de vergunningaanvragen ingevolge de Hinderwet, de Wet inzake de Luchtverontreiniging, de Wet Geluidhinder en de Wet Verontreiniging Oppervlaktewateren op 15 januari 1991 bij gedeputeerde staten ingediend. De nu te volgen vergunningen- en m.e.r.-procedure zijn aan elkaar gekoppeld.

Terinzagelegging
De vergunningaanvragen, het MER en de bijbehorende stukken liggen vanaf 15 maart tot en met 15 april 1991, tijdens kantooruren, ter inzage op de secretarie van de gemeente Eemsum. Verder ligt het MER, met de bijbehorende stukken, gedurende de vergunningprocedure ter inzage bij de dienst Milieu en Water, kamer 413, Eendrachtskade z.z. 2 te Groningen.

Inspraak
Tot en met 15 april kan schriftelijk bezwaar worden gemaakt tegen de vergunningaanvragen en kunnen opmerkingen over het MER, die betrekking moeten hebben op het niet voldoen van het rapport aan de wettelijke eisen danwel op onjuistheden in het rapport, ingebracht worden bij gedeputeerde staten, p/a Dienst Milieu en Water, Postbus 867, 9700 AW Groningen.

Daarbij kan een verzoek gedaan worden om persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Hoorzitting
Dinsdag 2 april 1991 wordt om 16.00 uur een hoorzitting gehouden op de gemeentesecretarie van Eemsum, Hoofdstraat W/1 te Uithuizen. Tijdens deze hoorzitting kan met vertegenwoordigers van gedeputeerde staten, de hoofdingenieur-directeur van Rijkswaterstaat en de N.V. EPON van gedachten worden gewisseld. Verder kunnen mondeling bezwaren tegen de vergunningaanvragen danwel opmerkingen ten aanzien van het MER gemaakt worden.

Inlichtingen
Voor meer informatie kunt u op maandag en woensdag contact opnemen met mevr. Van Nieuwenhuysen, tel. 050-164356.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: N.V. Elektriciteits-Produktiemaatschappij Oost- en Noord-Nederland (EPON)

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van Groningen en de Minister van Verkeer en Waterstaat

Besluit: vergunningverlening ingevolge Hinderwet (HW), Wet inzake luchtverontreiniging (WLV), de Wet geluidhinder (WGH) en Wet verontreiniging oppervlaktewateren (WVO)

Activiteit: in het Electriciteitsplan 1991 - 2000 is de uitbreiding van de Eemscentrale met 1200 MWe gasgestookt basislastvermogen opgenomen.

Voor de levering van het aardgas is met de Noorse firma STATOIL een contract gesloten, met een vaste afnameverplichting. Om onder alle omstandigheden aan deze afnameverplichting te kunnen voldoen is een aanzienlijke reservecapaciteit noodzakelijk. Het totaal te installeren vermogen zal daarom 1700 MWe bedragen, bestaande uit zeven STEG-eenheden.

Stand van zaken: Op 20 februari 1990 zijn de richtlijnen vastgesteld en op 15 maart 1991 zijn de vergunningaanvragen en het MER ter inzage gelegd. Op 13 mei 1991 vond een overleg plaats met de initiatiefnemer en het bevoegd gezag naar aanleiding van een concept-toetsingsadvies.

Samenstelling van de werkgroep:

prof.ir. L.J. Brasser

ir. J.P.G. van der Kamer (adviseur)

ir. J. de Koning (adviseur)

ir. W.J. Vervetjes

ir. K.H. Veldhuis (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: drs. R.L.J.M. Klerks

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	1991-04-15	Staatl. Medizinaluntersuchungs- amt Aurich	Aurich	1991-04-26
2.	1991-04-15	Bezirksregierung Weser-Ems	Oldenburg	1991-04-26
3.	1991-04-15	Stadt Borkum	Borkum	1991-04-26
4.	1991-04-12 1991-04-19	Landwirtschaftskammer Weser-Ems	Oldenburg	1991-04-29 1991-05-14
5.	1991-04-12	Staatliches Gewerbeaufsichtsamt Emden	Emden	1991-04-29
6.	1991-04-05	Wasser- und Schifffahrtsdirektion Nordwest	Aurich	1991-04-29
7.	1991-04-11	Stadt Emden	Emden	1991-04-29
8.	1991-04-12	Landwirtschaftskammer Weser-Ems	Oldenburg	1991-04-29
9.	1991-04-11 1991-04-15	Bezirksregierung Weser-Ems Bezirksregierung Weser-Ems	Oldenburg Oldenburg	1991-04-29 1991-04-29
10.	1991-04-15	Werkgroep Eemsmond	Groningen	1991-04-29
11.	1991-04-15	Landkreis Aurich	Aurich	1991-04-29

en verslag hoorzitting d.d. 2 april 1991, 16.00 uur te Uithuizen